

Granskningsrapport

Datum 2018-04-04

Dnr: 2018/KS 0003

Förskolan Fornudden

Huvudman: Tyresö kommun

Förskolechef: Elizabeth Lundberg

Kvalitetsgranskningen genomfördes: 15 januari 2018 – 4 april 2018

Kvalitetsgranskningen genomförd av:

Annika Johansson

kvalitetscontroller

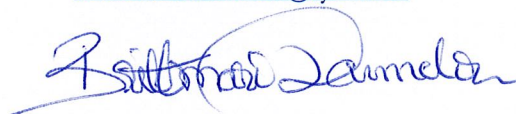
annika.johansson@tyreso.se

Brittmari Dannelöv

kvalitetscontroller

brittmari.dannelov@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö den 4 april 2018

Catrin Ullbrand

kvalitetschef

catrin.ullbrand@tyreso.se

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Sammanfattning förskolan Fornudden.....	3
1 Bakgrund	4
2 Förskolans styrning.....	4
3 Syfte med granskningen	5
4 Metod.....	5
5 Senaste granskning och uppföljning.....	6
6 Verksamhetens förutsättningar.....	6
7 Säkerhet, hälsa och måltid.....	9
8 Normer och värden	10
9 Utveckling och lärande.....	12
10 Barns inflytande	16
11 Förskola och hem	17
12 Övergång och samverkan	18
13 Uppföljning, utvärdering och utveckling.....	18
14 Referenslista.....	22
Bilaga 1.....	23

Sammanfattning förskolan Fornudden

- ◆ Pedagogerna ger barnen ett gott bemötande och värdegrundsarbetet genomsyrar verksamheten.
- Förskolechefens närvaro i verksamheten är inte tillräcklig för att leda arbetet med att säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten.
- Förskollärarnas särskilda uppdrag och ansvar behöver tydliggöras och stödjas för att säkerställa att arbetet sker i enlighet med målen i läroplanen.
- Förskolan behöver tydliggöra möjligheten för vårdnadshavare till alternativ omsorg vid stängning för APT.
- Förskolan behöver upprätta en plan för krishantering.
- Dokumentation av barngruppens och det enskilda barnets lärprocesser och lärstrategier behöver lyftas fram i större utsträckning.
- Det enskilda barnets utveckling och lärande utifrån vad verksamheten erbjuder behöver lyftas fram i utvecklingssamtalet.
- Barnens möjligheter till delaktighet och inflytande behöver tydliggöras.
- ▲ Förskolans systematiska kvalitetsarbete behöver utvecklas för att säkerställa att delarna bildar en helhet samt är känt av alla pedagoger.

Kvalitetsnivåer vid granskning är visualiserade genom färgsättning:	
	Grön innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.
	Ljusgrön innebär att verksamheten till stora delar håller god kvalitet.
	Gul innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
	Röd innebär att verksamheten uppvisar risker eller brister som behöver åtgärdas.

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt skollagen 26 kap. 4 § för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt skollagen 2 kap. 5 §. Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet. Enligt granskningsplanen ska såväl de fristående som de kommunala förskolorna i Tyresö kommun granskas (tillsyn när det gäller fristående förskolor) vart tredje år. Uppföljning av verksamheterna genomförs minst en gång mellan granskningarna. Tillsyn och kvalitetsgranskning utförs av kvalitetsenheten, som ingår i kommunstyrelseförvaltningen.

2 Förskolans styrning

2.1 Styrdokument

2.1.1 Nationella styrdokument

Skollagen innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform.

Diskrimineringslagen innehåller bestämmelser om barns rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering.

Språklagen anger svenskans och andra språks ställning och användning i det svenska samhället.

Läroplanen för förskolan anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan.

Skolverkets allmänna råd:

- Förskolan, reviderad 2016
- Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet
- Måluppfyllelse i förskolan

2.1.2 Lokala styrdokument

Tyresö kommuns styrprocess 2.0

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell¹ för verksamhetsutveckling.

Nämndmål

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat tre delmål som de kommunala förskolorna i Tyresö ska ha särskilt fokus på för att nå målet att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner. Målen är att öka trygghet, delaktighet och lärande.

Enhetsmål

Förskolan har inte skapat egna enhetsmål, däremot har man aktiviteter som är kopplade till nämndmålen.

2.2 Uppdraget

Enligt skollagens 1 kap. 8-9 §§ har alla barn i förskolan rätt till en likvärdig utbildning oavsett var i landet de bor eller i vilken förskola de går.

Diskrimineringslagen anger att förskolan skriftligen ska dokumentera sina aktiva åtgärder för att motverka diskriminering. Barnen ska vara delaktiga i arbetet med de aktiva åtgärderna. Förskolan ska också verka för lika rättigheter och möjligheter inom alla de sju diskrimineringsgrunderna.

Språklagen syftar till att värna om det svenska språket och den språkliga mångfalden i förskolan samt det enskilda barnets tillgång till sitt modersmål.

Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetsyn på barnet och barnens behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska barnens utveckling till ansvarsfulla människor och samhällsmedlemmar främjas.
Lpfö 98, reviderad 2016.

3 Syfte med granskningen

Syftet med kvalitetsgranskningen är att ge en nulägesbeskrivning av hur förskolan Fornudden arbetar för att uppnå målen för verksamheten utifrån nationella mål och krav som anges i styrdokument.

4 Metod

Beskrivning av verksamheten utgår från kriterierna i en bedömningsmatris. Kriterierna inom respektive område återfinns i textrutor under vissa av rapportens rubriker. Både beskrivning och bedömning baserar sig på:

- dokumentgranskning, se referenslista i slutet av rapporten
- observationer av verksamheten
- intervjuer med förskolechef, förskollärare och/eller avdelningsansvariga pedagoger
- analys av enkät till pedagoger
- analys av enkät till vårdnadshavare (bilaga 1).

Förskolechefen har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

Granskningsrapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen, som avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och därefter publiceras den på www.tyreso.se.

5 Senaste granskning och uppföljning

Senaste granskning av förskolan Fornudden genomfördes hösten 2013. Starka sidor hos verksamheten var pedagogernas förhållningssätt gentemot barnen och barnens förhållningssätt gentemot varandra. I granskningen identifierades några områden att utveckla. Det rörde sig om barnsäkerheten och rutiner för uppföljning av barnskyddsround, revidering av plan mot diskriminering och kränkande behandling och dess förankring hos personal och vårdnadshavare, pedagogisk dokumentation och det systematiska kvalitetsarbetet. Bristen som konstaterades var avsaknad av tre registerutdrag.

Granskningen följdes upp hösten 2014. Det konstaterades att bristen gällande registerutdrag är åtgärdad. På de uppgifter som lämnades av biträdande förskolechef gjordes bedömningen att förskolan Fornudden hade vidtagit åtgärder gällande barnsäkerhet, pedagogisk dokumentation samt systematiskt kvalitetsarbete. Utvecklingsområdet gällande plan mot diskriminering och kränkande behandling kvarstod delvis.

6 Verksamhetens förutsättningar

Här beskrivs de förutsättningar som verksamheten har i förhållande till förskolans uppdrag enligt gällande styrdokument.

6.1 Förskolans organisation

Den kommunala förskolan Fornudden ingår tillsammans med förskolan Sofieberg i resultatenheten Trollbäckens förskolor. På förskolan finns 4 avdelningar med totalt 73 inskrivna barn. På två avdelningar finns barn mellan 1-3 år och på två avdelningar finns barn mellan 3-5 år. De yngre barnens avdelningar samarbetar med varandra. De äldre barnens avdelningar fungerar som en stor avdelning där barnen delas upp i projektgrupper utifrån ålder.

Avdelningar	Ålder	Antal barn	Antal pedagoger	Andel förskollärare
Råkan	1-3	15	3	0
Sälen	1-3	17	3	0
Späckhuggaren 1	3-6	22	3	1 årsarbetare
Späckhuggaren 2	3-5	19	4	1 årsarbetare
Summa		73	13+1 (extra pedagog i huset)	2

Resurser

På förskolan arbetar 14 pedagoger (13, 25 årsarbetare) varav tre är förskollärare (tre årsarbetare). Alla förskollärarna har förskollärlig legitimation. En förskollärare är heltidssjukskriven ej medräknad i ovanstående tabell. Samtliga barnskötare utom en är utbildade.

En administratör är anställd på 25 %. I administratörens arbetsuppgifter ingår att registrera och arkivera personalhandlingar, vara behjälplig vid vikarieanskaffning samt stötta förskolechefen gällande budgetarbetet. Administratören har sitt kontor på Sofiebergsskola. En vaktmästare arbetar på förskolan åtta timmar varannan vecka.

Nyckeltal

Nedan redovisas förskolans nyckeltal vid tillfället för granskningen.

Statistik	Förskolan Fornudden januari månad 2018. Antal barn: 73.
Antal barn per årsarbetare, inkl. resurs	5,7
Antal barn per årsarbetande legitimerade förskollärare. <i>Eftersom en förskollärare är långtidssjukskriven är beräkningen baserad på 2 förskollärare.</i>	36,5
Andel % årsarbetare med förskollärlig legitimation. <i>Baserad på 2 förskollärare.</i>	15

Huvudman

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

2 kap 8 § skollagen (2010:800)

Tyresö kommun är huvudman för förskolan Fornudden.

Förskolechef

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska enligt skollagen ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. 2 kap. 9 § skollagen

Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

2 kap.11 § skollagen

Ett aktivt och nära ledarskap skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Förskolechefens kunskaper om det dagliga arbetet är viktigt för att kunna kommunicera med medarbetarna kring mål och visioner för verksamheten, fånga upp sådant som behöver utvecklas och föra en dialog om lärandemiljön.

Skolverkets allmänna råd för förskolan

Huvudmannen har anställt en förskolechef som är utbildad lärare mot yngre åldrar. Förskolechefen genomgår för närvarande den statliga rektorsutbildningen. Vid tillfället för kvalitetsgranskningen arbetar förskolechefen 50 procent sedan maj 2017, på grund av sjukfrånvaro.

Huvudmannen har från och med augusti 2017 fördelat ledarskapet mellan den ordinarie förskolechefen och en förskolechef med tidsbegränsat uppdrag. Förskolechefen med tidsbegränsat uppdrag har i huvudsak ansvar för att stötta pedagoger och fånga upp synpunkter från vårdnadshavare. Detta uppdrag har utökats från en eftermiddag i veckan till två heldagar i veckan. Det pedagogiska utvecklingsarbetet drivs av den ordinarie förskolechefen. Hennes möjligheter att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten försvåras på grund av frånvaro. Det dubbla ledarskapets fördelning i uppdraget leder också till att processen för det systematiska kvalitetsarbetet försvåras.

Ordinarie förskolechef tillträdde sin nuvarande befattning januari 2016. Tidigare arbetade hon som biträdande förskolechef för förskolorna Fornudden och Sofieberg som då tillhörde Trollbäckens förskolor och skolor, där en rektor hade det övergripande ansvaret för hela enheten.

Förskolechefen berättar vid intervjutillfället att hon försöker fördela sin tid lika mellan Sofieberg och Fornudden och alltid vara nåbar på telefon, svara på e-post och delta i möten. Hon skickar ut ett treveckorsschema till personalen med information om var hon kommer att befinna sig.

Förskolechefen vill att det ska finnas en Vi-känsla mellan förskolorna Fornudden och Sofieberg. En PUG (pedagogisk utvecklingsgrupp) med förskollärare från de båda förskolorna har startats.

Syftet med gruppen är att behandla utvecklingsfrågor. Pedagoger från de båda förskolorna ingår i ett nätverk. Syftet med nätverket är kollegialt lärande och att prata om projekten som genomförs på förskolorna.

Förskolläraren

Förskolläraren har enligt läroplanen ett särskilt och övergripande ansvar för kvaliteten i verksamheten och att den kontinuerligt utvecklas. I ansvaret ingår att tillsammans med övriga pedagoger i arbetslaget arbeta för att ge barnen förutsättningar att utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål. Läroplan för förskolan, reviderad 2016. På den sammanslagna avdelningen för äldre barn arbetar två förskollärare. En ny förskollärare har anställts från och med 12 februari 2018. Enligt skollagens första kapitel är undervisning målstyrda processer som under ledning av legitimerade förskollärare syftar till utveckling och lärande.

I intervjun med förskollärarna berättande de att den höga sjukfrånvaron gör att de inte hinner ta sitt förskolläraryrke fullt ut. Det handlar till stor del om att hantera dagen och planeringstiden går till

största delen åt till att säkerställa hur projektgrupper och de dagliga rutinerna ska kunna hanteras om personalstyrkan är reducerad. Någon inplanerad tid för egen reflektion har inte kunnat realiserats ännu. Arbetet med att följa upp, analysera och utveckla projektarbeten hinns inte med. Barns möjligheter till en undervisning som bidrar till barns utveckling och lärande försvåras.

Arbetslaget

På förskolan samarbetar pedagogerna på olika sätt. På de yngre barnens sida samarbetar pedagogerna vid frånvaro och de ansvarar för de åldershomogena projektgrupperna över avdelningarna. Arbetslaget för de äldre barnen har ett flexibelt arbetssätt fördelade över två avdelningar.

6.2 Öppettider – tillgänglighet utifrån föräldrars behov

Förskolans öppettider är 6.30-17.45. Vid APT (arbetsplatsträff) en gång i månaden stänger förskolan kl. 16.00. Pedagogerna har fyra planeringsdagar per år och verksamheten har stängt fyra veckor under sommaren. Förskolan erbjuder alternativ omsorg då verksamheten har stängt vid planeringsdagar och under sommarstängning. Alternativ omsorg vid APT framgår inte i informationen till vårdnadshavarna.

6.3 Bedömning

Förskolechefens närvaro i verksamheten är inte tillräcklig för att leda arbetet med att säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten.

Förskolläraernas särskilda uppdrag och ansvar behöver tydliggöras och stödjas för att säkerställa att arbetet sker i enlighet med målen i läroplanen.

Förskolan behöver tydliggöra möjligheten för vårdnadshavare till alternativ omsorg vid stängning för APT.

7 Säkerhet, hälsa och måltid

Huvudmannen och förskolechefen bör se till att förskolans lokaler och utemiljöer är utvecklande, hälsosamma, och säkra samt att det finns fungerande rutiner för att säkerställa en hälsosam och säker miljö för alla barn, samt se till att det i förskolan serveras varierade och näringsriktiga måltider jämt fördelade under dagen. Skolverkets allmänna råd

Om det vid granskningsbesöken framkommer allvarliga risker eller brister i barnsäkerheten rapporterar kvalitetsenheten detta snarast till förskolechefen för omedelbara åtgärder och till barn- och utbildningsförvaltningen för kännedom.

På förskolan finns rutiner för anmälningsplikt vid misstanke om att ett barn far illa och information till pedagoger om tystnadsplikten. Vid tillfället för granskning kunde registerutdrag uppvisas för all personal.

Fortbildning i brandsäkerhet, hjärt- och lungräddning genomförs regelbundet. Barnskyddsronde genomfördes senast 2016-08-30. I checklisten för barnskyddsronde saknas dokumentation när brister har åtgärdats. På förskolan saknas en plan för krishantering. Planens syfte är att vara ett stöd i hur pedagogerna ska agera vid olika händelser.²

Både gårdens och lokalernas utformning tillåter god uppsikt. Vid observationer av verksamheten sågs pedagogerna fördela sig till stor del i de stora rummen men överblick över alla rum fanns.

I förskolans kök arbetar en person på deltid 08.00-14.30. Huvudingredienserna till lunchen kommer från skolans matsal. Potatis, ris, pasta, grönsaker, specialkost och mellanmål tillagas på förskolan. Pedagogerna ansvarar för frukosten. Matsvinnet är litet och förskolan är ansluten till kommunens matavfallsinsamling. Plastartiklar har rensats ut från köket (giftfri förskola).

Barn och pedagoger fördelade sig i grupper i olika rum vid lunchen. Måltidssituationer som i stort sett var lugna och harmoniska och där samtal med barnen genomfördes på ett uppmuntrande sätt kunde observeras. Barns möjligheter till att vara delaktiga i matsituationen som att duka, ta mat och duka av, varierade.

7.1 Bedömning

Förskolan behöver upprätta en plan för krishantering.

8 Normer och värden

Förskolans värdegrundsuppdrag anges i skollagen och förskolans läroplan. I läroplanen framgår det att förskolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efter hand omfatta dem.

Bedömningskriterium:

Det finns ett gott förhållningssätt och bemötande som ger ett arbetsklimat som bidrar till att skapa lugn och trygghet som gynnar barnens lärande.

² Krisplan skolverket <https://www.skolverket.se/skolutveckling/miljo-och-halsa/sakerhet-i-skolan/kriser-1.201707>

Vid besök på förskolan har vi sett att pedagogerna har ett bra förhållningssätt gentemot barnen och att värdegrundsarbetet genomsyrar verksamheten. Barnen visar på en trygghet i vardagssituationerna på förskolan. Pedagogerna uppmärksammade barnens intressen på ett positivt sätt.

I anslutning till varje avdelning finns en toalett som används av barnen. Toaletten saknar dörr. För att ta hänsyn till barnens integritet vid toalettbesök behöver situationen för barnen ses över.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna är goda förebilder och ger barnen förhandsinformation om kommande aktiviteter. Detta bidrar till att skapa lugn och trygghet.

Vid granskningsbesöken kunde vi vid några tillfällen se att pedagogerna inte gav tillräcklig förhandsinformation till barnen om vad som skulle hända under dagen. En viss oro uppstod i barngruppen som visade sig genom att barnen anslöt sig till fel aktiviteter. Pedagogerna uppfattade situationen och styrde upp den.

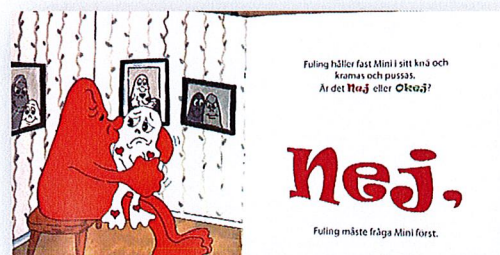
Bedömningskriterium:

Pedagogerna använder medvetna metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden.

Avdelningarna arbetar med olika projekt kopplade till barn- och utbildningsförvaltningens värdegrundsdocument ”En förskola och skola för var och en 2.0”. I resultatet av enkäten till vårdnadshavarna framgår att majoriteten anser att kränkande behandling inte accepteras på förskolan.

Böcker om värdegrundsfrågor. I boken ”mera Nej eller okej” lär sig barnen att sätta gränser så de kan skydda sig mot kränkningar på nätet och övergrepp mot deras kropp.

8.1 Bedömning

Pedagogerna ger barnen ett gott bemötande och värdegrundsarbetet genomsyrar verksamheten.

9 Utveckling och lärande

I läroplanen anges att förskolan ska erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet samt att miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och att erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. (Skolverkets allmänna råd.)

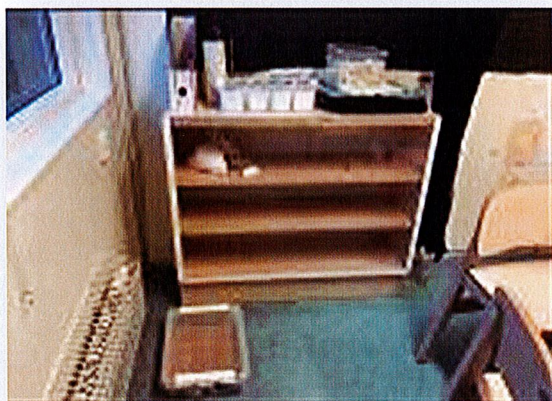
Inomhusmiljön:

Bedömningskriterier:

Inomhusmiljön stimulerar barns leklust och inspirerar till ett utforskande och temainriktat arbetssätt. Barnen har tillgång till ett varierat och formbart material som stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. Barn tar eget ansvar för miljön.

Enhetens två förskolor håller på att utforma ett miljödokument. Hittills består dokumentet av en lista som anger vilket material som ska finnas i specifika hörnor.

Materialet på förskolan inbjuder till viss del till lek och lärande kring språk, matematik, naturvetenskap, skapande och teknik. På de äldre barnens sida fanns ett varierat pedagogiskt material i vissa hörnor medan det i andra saknades en variation av material. Exempel på vad som saknades var återbruksmaterial och bygg och konstruktion i form av stort byggskapande. I flera hörnor var materialet osorterat vilket gör miljön otydligt för barnen. Material för rörelse, drama och dans var inte tillgängligt för de äldre barnen då denna typ av material var placerat högt upp. Barnen gavs inte möjlighet att ta ansvar för materialet.

Brist på material hämmar barns utveckling

Material som placeras utom barnens räckhåll begränsar delaktigheten och ansvarstagandet.

Utomhusmiljön:

Bedömningskriterium:

Utomhusmiljön, både kring förskolan och i den kringliggande naturen, ses som förskolans pedagogiska rum och ger möjligheter till lek och lärande.

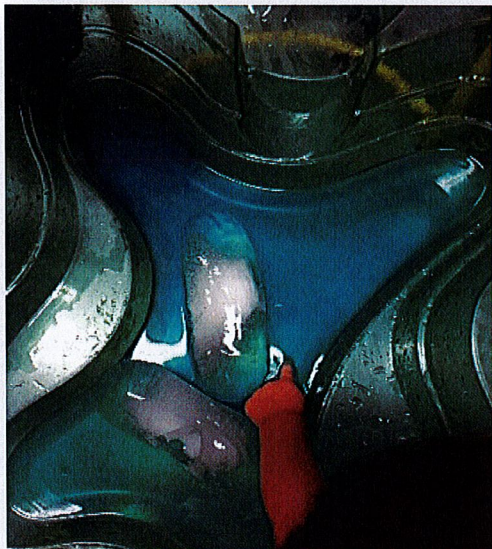
Utomhusmiljön består av en mindre inhägnad gård på framsidan av förskolan. Förskolan ligger i ett villaområde i närheten av Fornuddens skola, med närhet till skog och strövområden. Vid våra besök kunde vi se att barnen var ute varje dag.

Verksamhet:

Bedömningskriterium:

Det finns ett genomtänkt och sammanhängande temainriktat arbetssätt där barns lärande kan bli mångsidigt och där de kan få ta del av läroplanens olika målområden.

Vi kunde se att alla avdelningar hade startat upp olika projekt utifrån barnens intressen. Projekten och de planerade aktiviteterna är förlagda till tisdag, onsdag och torsdag förmiddag. Barnens projektarbeten handlade bland annat kroppen, känslor och vatten. På varje avdelning finns ett projektrum där arbetet med projekten dokumenteras.

Vattenprojekt för de yngre barnen. Barnens nyfikenhet stimuleras genom upplevelsen av att känna på is och vatten och vad som händer när isen smälter.

Bedömningskriterier:

Verksamhetens innehåll organiseras så att sammansättningen av barngrupperna skapar förutsättningar för att följa barn och deras lärande. En planerad och organiserad verksamhet är viktigt för att ge barnen uppmärksamhet och skapa en god lärmiljö.

Resultatet från enkäten till vårdnadshavarna visar att aktiviteter och vila är väl avvägd under dagen vilket vi även kan se vid våra besök. Dagsrutinerna fungerade väl.

I projektgrupperna indelades barnen i åldershomogena grupper vilket gav bra förutsättningar för att följa barnen och deras lärande. På eftermiddagen observerades att barnen hade fri lek. Verksamheten bestod då till största delen av omsorg. Även under projekttiden på förmiddagarna kunde vi se barn som hade fri lek och endast några barn som arbetade med projektet. Pedagogerna tog hand om barnen och gav dem en god omsorg, men ett medvetet pedagogiskt förhållningssätt under hela dagen var svårt att se.

Vid samtal med pedagogerna framkom det att pedagogiskt material som placerats i de olika hörnorna inte fick flyttas av barnen till andra hörnor. Detta förhållningssätt kan bidra till att hindra barnens kreativitet och lärande. Vissa rum användes inte av barnen. Vi noterar vid ett senare besök att barnen vistas i alla rum och att materialet används mer flexibelt. Barnens möjligheter och delaktighet i hur miljön och materialet hanteras har därmed ökat.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens aktiviteter stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. IKT integreras i verksamheten.

Vi såg att de olika aktiviteterna stimulerade till lek och lärande inom läroplanens olika målområden. Vi kunde se att pedagogerna till viss del uppmuntrade, utmanade, lyssnade in och deltog aktivt i barnens aktiviteter.

IKT³ fanns tillgängligt i begränsad utsträckning. Vid ett tillfälle under våra besök kunde vi se barn som arbetade med ett pedagogiskt program vid en dator. Vid samling för de yngre barnen visades bilder från projekten på storbild vilket gav barnen möjlighet att reflektera kring vad de upplevt och lärt sig.

³IKT- Informations- och kommunikationsteknik.

9.1 Dokumentation av barns lärande

För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Barngruppens lärande och utveckling dokumenteras och följs upp. Barnen får reflektera över det egna lärandet och görs delaktiga i dokumentationsarbetet.

På avdelningarna fanns projektrum där dokumentation av olika aktiviteter kopplade till projektet synliggjordes. Dokumentationerna visade inte på barngruppens lärande eller lärprocesser och synliggjorde inte barnens reflektioner. Vi kunde inte se vilket kunnande barnen hade som pedagogerna tog avstamp ifrån eller vilket förändrat kunnande projektet lett fram till i barngruppen.

Bedömningskriterier:

Det enskilda barnets lärande och utveckling dokumenteras och följs upp. Barnet får reflektera över sitt eget lärande och görs delaktigt i dokumentationsarbetet.

Ett samtalsunderlag används vid utvecklingssamtalen och beskriver hur pedagogerna arbetar med läroplansområdena på avdelningen. Syftet med underlaget är att göra utvecklingssamtalen likvärdiga. Underlaget beskriver inte det enskilda barnets utveckling och lärande. I samtal med pedagoger framkom att det är olika mellan pedagogerna hur dessa följer upp det enskilda barnets utveckling och lärande. En del pedagoger har dokumenterat barnens utveckling och lärande vid sidan av underlaget. Pedagogerna berättade att de på samtalen också diskuterar utifrån bilder av barns lek och lärande. Vid intervjun med förskollärarna håller de med om att den inte blir personlig utan mer en berättelse av vad barnen gör eller ska göra på avdelningen.

9.2 Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. 8 kap. 9 § skollagen

Förskolan har ett dokument med rubriken ”Handlingsplan för pedagoger till barn med särskilda rättigheter”. Dokumentet fokuserar på verksamhetens ansvar att tillmötesgå barnets behov. Ett dokument för pedagogisk kartläggning finns också och även detta dokument fokuserar på verksamhetens ansvar.

Förskolechefen berättade vid intervjutillfället att när pedagogerna funderar kring ett barn så tar de kontakt med förskolechefen och informerar om situationen. Pedagogerna gör en pedagogisk kartläggning. Ett möte med föräldrarna genomförs och en handlingsplan skrivs gemensamt med dem. Förskolechefen deltar i mötet.

9.3 Barn med annat modersmål än svenska

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. 8 kap. 10 § skollagen

På förskolan har cirka fyra procent av barnen annat modersmål. Förskolan har skriftliga rutiner för arbetet med barn som har annat modersmål än svenska.

I lärmiljöerna kunde vi inte se dokumentation och material som var kopplade till dessa barns olika modersmål.

9.4 Bedömning

Dokumentation av barngruppens och det enskilda barnets lärprocesser och lärstrategier behöver lyftas fram i större utsträckning.

Det enskilda barnets utveckling och lärande utifrån vad verksamheten erbjuder behöver lyftas fram i utvecklingssamtalet.

10 Barns inflytande

Bedömningskriterier:

Barnen görs delaktiga och har inflytande i planering av verksamheten, dess material, dokumentation och utformning av lärmiljön.

I den befintliga dokumentationen synliggörs inte barnens reflektioner eller på vilket sätt projektet utvecklats utifrån barnens intressen. Om barnen görs delaktiga och får inflytande framgår inte detta genom dokumentationerna och vi kan inte heller se om det sker vid våra besök i verksamheten. Ett exempel på hur barnen kan ges inflytande över de dagliga rutinerna visas i exemplet nedan.

På de yngre barnens avdelning har barnens hyllor sänkts för att de små barnen ska kunna ta ner sina kläder själva. Barnens delaktighet i de dagliga rutinerna ökar och de tränar sin självständighet.

10.1 Bedömning

Barnens möjligheter till delaktighet och inflytande behöver tydliggöras.

11 Förskola och hem

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Vårdnadshavarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Det finns fungerande former och rutiner för samarbete med hemmet. Föräldrar får information om förskolans mål och sätt att arbeta. Föräldrar har möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.

Förskolan har fungerande former för samarbetet med hemmen. Ett föräldraråd har startats där förskolechef och pedagoger deltar. Under granskningsperioden inbjöds föräldrarna att delta i en workshop för att få ökad inblick i och insikt om förskolans arbetssätt.

Information till vårdnadshavare tillhandahålls genom månadsbrev från avdelningarna och ett nyligen startat Instagramkonto. Månadsbrevens struktur är enhetlig för enhetens båda förskolor.

Förskolechefen ger ut sin information till vårdnadshavare via informationsbrev.

Vårdnadshavarna har erbjudits att lämna synpunkter på verksamheten via kvalitetsenhetens webbenkät, som bygger på Skolinspektionens förskoleenkät till vårdnadshavarna (januari 2018). Resultaten i kvalitetsenhetens webbenkät framgår i bilaga 1.

11.1 Inkomna synpunkter från medborgare (föräldrar)

Från 2017 finns en registrerad synpunkt och den handlade om trafikmiljön utanför förskolan Fornudden.

12 Övergång och samverkan

Bedömningskriterium:

Det finns tydliga rutiner för samarbetet kring övergång mellan förskola och mottagande förskoleklass.

Förskolan använder sig av Tyresö kommuns riktlinjer för övergång från förskola till förskoleklass.

13 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. 4 kap. 3 § skollagen.

Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att bland annat systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Skolverkets allmänna råd

Bedömningskriterier:

Faserna i det systematiska kvalitetsarbetet bildar en helhet. Det går tydligt att se att resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska leda till förbättring och utveckling i verksamheten och kan beskrivas som ett kvalitetshjul. Arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt/kontinuerligt med fokus på ständiga förbättringar och långsiktig utveckling.

Faserna i kvalitetsarbetet

Var är vi? Nulägesbeskrivning

Verksamhetens planering utgår ifrån vad som framkommit under fasen åtgärda/utveckla. Vad behöver förbättras eller utvecklas?

Ett årshjul för det pedagogiska året finns.

På förskolan finns dokument framtagna för det systematiska kvalitetsarbetet. Dokumentet Systematiskt kvalitetsarbete, årsdokumentation i förskolan, är en strukturerad mall för pedagogerna att använda sig av när de dokumenterar projektarbetet årsvis. Det finns också ett uppföljningsdokument som innehåller läroplanens målområden. På förskolan finns rutiner, struktur och organisation för den dagliga verksamheten samt för aktuella projektarbeten. Lotusdiagram⁴ används vid reflektioner och ska föra det pedagogiska arbetet framåt.

Pedagogerna planerar de dagliga aktiviteterna och projekten men saknar en nulägesbeskrivning där det tydligt framgår på vilka grunder de valt att genomföra projekt eller andra aktiviteter. Kontinuerlig enskild planering och reflektion i arbetslagen saknas. Planeringsfasen är otydlig.

Vart ska vi?

Planerad löpande verksamhet och planerade projekt och aktiviteter genomförs.

Håll koll på vägen mot målen genom att kontinuerligt reflektera och dokumentera arbetet.

Dokumentet Systematiskt kvalitetsarbete används inte vid granskningens genomförande. Det råder en osäkerhet hos pedagogerna vilka dokument som ska användas. Barnens intressen, utveckling och lärande, reflektioner och delaktighet finns inte beskrivna. Vi kan inte heller se andra exempel på att den pedagogiska verksamheten dokumenteras och på vilket sätt pedagogernas reflektioner leder arbetet vidare.

⁴ Lotusdiagram- Kvalitetsverktyg för att tydliggöra och synliggöra arbetet med läroplanens olika målområden.

Hur blev det?

En viktig del i verksamhetsutvecklingen är uppföljning och analys. Vilka effekter har insatserna gett? För det behövs underlag från verksamhetens genomförande.

Pedagogerna berättar att de fyller i uppföljningsdokumentet på planeringsdagarna men tanken var att dokumentet skulle fyllas i kontinuerligt på avdelningarnas planeringstid. Två gånger per år sitter förskolechefen med arbetslaget och följer upp och analyserar de beskrivna aktiviteterna. Denna uppföljning dokumenteras inte. Då dokumenterade resultat i uppföljningsdokumentet saknas försvåras verksamhetsuppföljningen och därmed säkerställandet av kvalitet och utveckling i verksamheten.

Då uppföljningsdokumentet saknar analysarbetet försvåras verksamhetsuppföljningen och ett säkerställande av verksamhetens kvalitet och utveckling. Senaste utvärderingen genomfördes december 2016.

Hur går vi vidare?

Ta nya beslut. Vad vill vi utveckla/åtgärda? Vad vill vi bevara? Vad har vi lärt oss? Nytt nuläge har skapats.

Åtgärdsförslag, nya aktiviteter, projekt och idéer som tas fram läggs in i förskolans planering.

Förskolans gemensamma mål är projektarbetet En förskola för var och en 2.0. I övrigt kan vi inte se att några gemensamma mål för hela förskolan, där pedagogerna har varit delaktiga i arbetet, har utarbetats.

Pedagogerna planerar och genomför arbetet men uppföljning och analys samt åtgärder och utveckling finns inte dokumenterat. Förskolechefen arbetar i kommunens gemensamma system för verksamhetsutveckling (Bestyr).

Den röda tråden i arbetet med kvalitetsutveckling saknas på avdelningsnivå och förskolenivå. Förskolans utvecklingsarbete påverkas av att en nulägesbeskrivning utifrån läroplan och nämndmål inte finns framtagen. Detta påverkar i sin tur pedagogernas möjlighet att utföra sitt uppdrag då processen för kvalitetsarbetet är otydligt.

Kompetensutveckling

Bedömningskriterium:

Pedagogernas kompetensutveckling utgår från behov och resultaten i det systematiska utvecklingsarbetet.

Den kompetensutveckling som genomförs på förskolan är olika nätverk mellan kommunens förskolor och enhetens egna förskolor. Inför våren 2018 planeras kompetensutveckling inom området skapande med lera.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan har en plan mot kränkande behandling och diskriminering med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen som revideras varje år ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året (skollagen 6 kap. 8).

På förskolan finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling daterad 2017/2018 och reviderad 2017-10-16. Delar av innehållet behöver revideras.

13.1 Bedömning

Förskolans systematiska kvalitetsarbete behöver utvecklas för att säkerställa att delarna bildar en helhet samt är känt av alla pedagoger.

14 Referenslista

Allmänna råd Skolverket

Barnskyddsround 30 augusti 2016

Bra måltider i förskolan. Livsmedelsverket 2016

Diskrimineringslagen (2008:567). 2017

Dokumentationsmall

Enhetsplan Fornuddens förskola 2018

Egenrapportering

Granskningsplan Tyresö kommun 2018

Handlingsplan för pedagoger till barn med särskilda rättigheter

Handlingsplan för synpunkter från vårdnadshavare och övriga medborgare

Kvalitetsledningsmodellen ([hyperlänk](#))

Lotusdiagram

Läroplan för förskolan, Lpfö -98, reviderad 2016

Miljödokument

Plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 17/18

Rutiner för arbete med barn med annat modersmål

Skollagen (2010:800)

Skolverkets allmänna råd med kommentarer förskolan, reviderad 2016

Skolverket allmänna råd med kommentarer. Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. 2012

Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Måluppfyllelse i förskolan. 2017

Språklagen (2009:600)

Systematiskt kvalitetsarbete, årsdokumentation i förskolan

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling

Uppföljningsdokument

Utvecklingssamtalsmall för förskolenheten

Webbenkät pedagoger

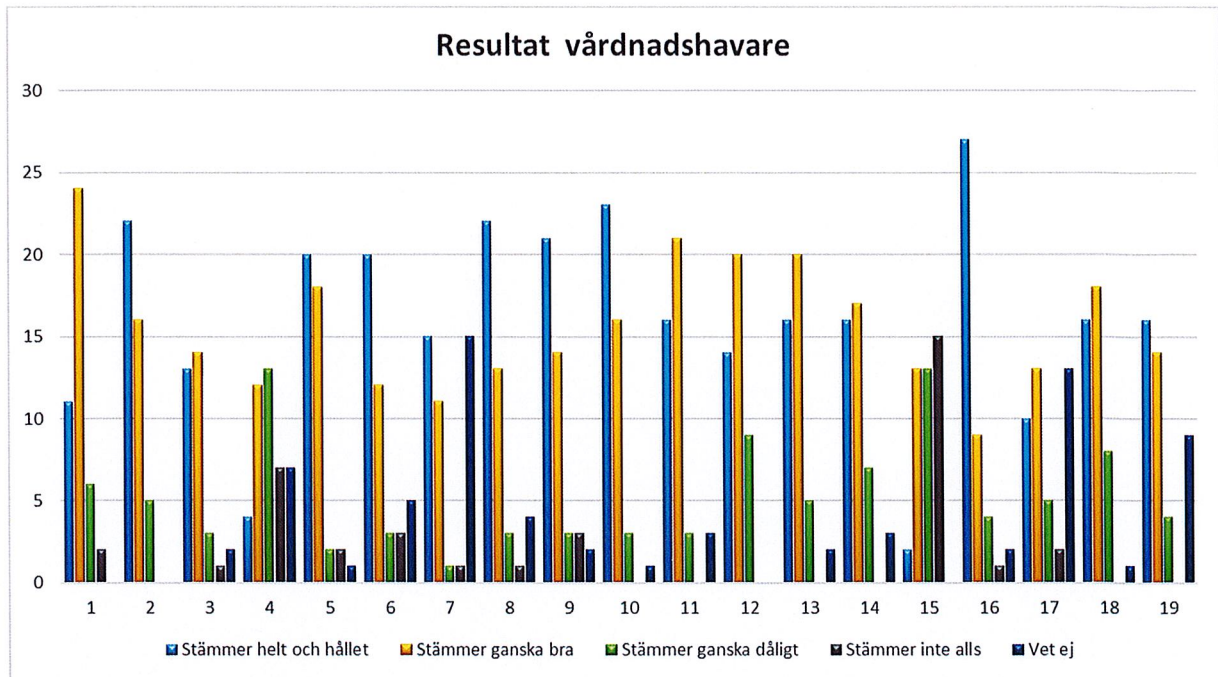
Webbenkät vårdnadshavare

Bilaga 1.

Inför granskningen av förskolan Fornudden genomförde kvalitetsenheten avdelning medborgarfokus en enkätundersökning där vårdnadshavare med barn på förskolan fick svara på frågor om förskolans verksamhet inom olika områden. Nedan presenteras resultaten.

Sammanställning av enkät för vårdnadshavare på förskolan Fornudden januari 2018.

Svarsfrekvens 41 % Antal svarande 43

Andel svar anges i procent

Enkätfrågor till vårdnadshavare

1.	Jag upplever att jag får fortlöpande information om mitt barns tillvaro på förskolan.				
2.	Jag upplever att förskolan tar hänsyn till den information jag förmedlar (t.ex. om barnets mående, familjesituation eller utveckling).				
3.	Jag upplever att jag under utvecklingssamtalet fick tydlig information om hur mitt/mina barn utvecklas.				
4.	Jag upplever att jag får möjlighet att vara med och påverka verksamheten i förskolan.				
5.	Jag upplever att förskolepersonalen arbetar för att barnen ska utveckla respekt för varandra.				
6.	Jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan.				
7.	Jag upplever att flickor och pojkar ges samma förutsättningar på förskolan.				
8.	Jag upplever att förskolan ger mitt/mina barn en bra balans av aktivitet och vila under dagen.				
9.	Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som t.ex. behov av tröst, närhet och bekräftelse) tillgodoses på förskolan.				
10.	Jag upplever att mitt/mina barn trivs på förskolan.				
11.	Jag upplever att verksamheten på förskolan väcker mitt barns nyfikenhet.				
12.	Jag upplever att förskolan erbjuder mitt barn en stimulerande miljö.				
13.	Jag upplever att mitt barn lär sig mycket på förskolan.				
14.	Jag upplever att mitt barn få ett tillräckligt stöd på förskolan.				
15.	Jag upplever att det är tillräckligt mycket personal på förskolan.				
16.	Jag upplever att förskolan har problem med bemanningen (t.ex. stor personalomsättning, svårt att få vikarier).				
17.	Jag upplever att barnen får vara med och bestämma om hur det ska vara på förskolan.				
18.	Jag upplever att barnen blir "sedda och hörda" av förskolepersonalen.				
19.	Jag upplever att barnen får ge uttryck för sig själva på förskolan (t.ex. förmedla åsikter, tankar, intressen).				